

BIBLIOGRAFIA

VICTOR, Sandrine: *Les salaires des ouvriers du bâtiment à Gérone au XVème siècle*. "Anuario de Estudios Medievales" (Barcelona), 26/1 (1996), pàgs. 365-390.

Moltes vegades oblidem que la construcció d'un edifici comporta una inversió, que en tot temps ha estat necessari un capital, més o menys abundós, per a fer qualsevol mena d'obra, fos pública o privada. Les esglésies d'època romànica tingueren un cost, que ens és desconegut per la manca de documentació de caire administratiu. Ara bé, si establim un paral·lel entre l'obra —església— i la seva funcionalitat ens quedem admirats de la relació existent en comparar el nombre dels feligresos i la capacitat de la parròquia. A vegades aquesta correlació no existeix i aleshores s'hauria de recercar el patrocinador, el mecenes de l'obra, sigui individual o col·lectiu, sempre anònim per l'absència d'informació; amb tot, no hem d'oblidar l'existència d'un esmerç de capital. L'estudiós del romànic té una certa enveja en pensar les possibilitats d'estudi de l'investigador del segle XV, en poder-se apropar a un més exacte coneixement del valor que representa la construcció com és el cas de la recerca de Sandrine Victor que ens apropa a les possibilitats que ofereixen els llibres de l'*Obra de la Seu* de Girona (1402-1498) i altra documentació conservada a l'Arxiu Històric Municipal de Girona. Aquest treball és una veritable introducció a la seva recerca sobre: *La Cathédrale de Gérone durant la maîtrise d'oeuvre de maître Julià, 1479-1490*, que publicarem enguany a la nostra publicació "Lambard. Estudis d'art medieval". Hem d'agrair a S. Victor la seva tasca de recerca en un tema tan important com és el valor de la despesa a la construcció en època medieval, moltes vegades oblidat o negligit en estudiar l'obra arquitectònica, i en general tota obra d'art.

Joan-F. Cabestany i Fort

INFORMACIÓ

El Museu d'Història de Sabadell organitza, els propers mesos de març i abril, un curs sobre *Arqueologia de les esglésies i poblament medieval del Vallès*, en el qual es veurà, en el seu conjunt, quines són les aportacions més recents en el camp de la història medieval vallesana, en base, sobretot, a les diferents investigacions arqueològiques que s'han efectuat en diverses esglésies de la comarca. El programa del Curs és el següent:

3 de març — "El Vallès durant l'època medieval" (Antoni Pladevall i Font).

10 de març — "El monestir de Sant Cugat del Vallès" (Pere Lluís Artigues, Mònica Blasco, Eduard Riu i Josep Maria Vila).

17 de març — "La seu episcopal d'Egara. Superposició i interpretació dels edificis religiosos, segles IV al XII" (Antoni Moro i Francesc Tuset).

24 de març — "Les esglésies de Sant Menna (Sentmenat) i de Sant Esteve de Castellar Vell (Castellar del Vallès). Dos exemples de parroquialització i ensagrament al Vallès" (Joan-Manuel Coll i Jordi Roig).

31 de març — "Aproximació als resultats de la recerca històrica i de la restauració de l'església de Sant Iscle i Santa Victòria de Les Feixes (Cerdanyola del Vallès)" (Marta Argelagués).

7 d'abril — "Sant Julià d'Altura (Sabadell), la continuïtat de culte i el ritual d'enterrament a l'edat mitjana. Resultats de la intervenció arqueològica d'urgència (estiu de 1990)" (Marta Sancho).

Per a més informació adreceu-vos a: Museu d'Història de Sabadell, Carrer Sant Antoni, 13, 08021 Sabadell. Telèfon 727 85 55 i Fax 726 60 42.

* * *

Dues-centes peces romàniques i gòtiques (retaules i peces mobles), del Museu Episcopal de Vic, configuren l'exposició *Obres Mestres*, que es pot visitar durant tot el període de temps que durin les obres per edificar el nou Museu i instal·lar-hi la seva exposició permanent. Aquesta exposició està ubicada a la sala gòtica de l'hospital vigatà de la Santa Creu, i l'horari de visita és de 10 a 13 hores i les tardes d'estiu de 16 a 18 hores.

NOTÍCIES

Els robatoris del patrimoni cultural són complexos, com és el del nord-americà Anthony Melnikas, que va mutilar, entre els anys 1965 i 1973, uns manuscrits de l'Arxiu de la Catedral de Tortosa, tallant tres fragments miniats del segle XIV. Fa un parell d'anys va intentar vendre el producte dels seus robatoris (també portats a terme a Toledo i el Vaticà), la qual cosa el va descobrir. Veïem, doncs, que no tots els lladres del patrimoni són de "Camí Reial", ja que en aquest cas es tracta d'una persona que tenia la confiança dels responsables del patrimoni a causa de la personalitat científica d'A. Melnikas.

* * *

Dos fragments —un cap i un cos, mancat de l'espatlla i del pit— sembla que formaren part d'una mateixa escultura, un Sant Pere, que podria procedir de la portada romànica de l'església abacial de Sant Pere de Rodes (el Port de la Selva, Alt Empordà). L'escultura, tallada en marbre, obra del mestre de Cabestany, en produir-se l'espoliació del monestir, fou trossejada i es dispersà. El cap, des de l'any 1888 pertany a la col·lecció del castell de Peralada; les restes de cos estan depositades a l'Ajuntament del Port de la Selva des de l'any 1970, moment en què es descobrí formant part de l'estructura d'un corral situat en aquest terme municipal i proper al cenobi de Sant Pere de Rodes.

Aquesta valoració i comprovació de l'encaix d'aquestes dues peces pot semblar un fet anecdòtic, però té un valor de confirmació de la importància de la portalada i de la seva reconstrucció teòrica, no pràctica, ja que a causa del temps transcorregut i dels episodis de destrucció i de dispersió, el retorn al passat és materialment impossible. Sant Pere ha abandonat la portalada, l'obra del mestre de Cabestany és una pàgina de la història del monument.

* * *